

การเพิ่มประสิทธิภาพการประมาณการทางเศรษฐกิจ

คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ใช้แบบจำลองทางเศรษฐกิจเพื่อประมาณการแนวโน้มเศรษฐกิจใน 8 ไตรมาสข้างหน้า เพื่อประกอบการดำเนินนโยบายการเงินมาตั้งแต่ปี 2543 โดยได้เผยแพร่แบบจำลองในภาคผนวกของรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ ซึ่งมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจได้ดี

แบบจำลองประกอบด้วยภาคเศรษฐกิจต่างๆ ได้แก่ 1) ภาคเศรษฐกิจจริง 2) ภาครัฐบาล 3) ภาคต่างประเทศ 4) ภาคการเงิน และ 5) ดัชนีราคา คณะกรรมการฯ ได้ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาข้อสมมติตัวแปรภายนอกที่คาดว่าจะเป็นไปได้ที่สุดเพื่อการประมาณการ อาทิ ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่สำคัญ อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศในภูมิภาค อัตราดอกเบี้ยทางการของสหรัฐฯ และการใช้จ่ายของภาครัฐ เป็นต้น และมีการเผยแพร่ผลการประมาณการอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน อัตราเงินเฟ้อทั่วไป และอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลจากแบบจำลองพร้อมดุลยพินิจของคณะกรรมการฯ ในลักษณะแผนภาพรูปพัด (Fan Chart) เพื่อสะท้อนความไม่แน่นอนและโอกาสความน่าจะเป็นของค่าการประมาณการในช่วงต่างๆ ในรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ

แม้ว่าในกระบวนการประมาณการ คณะกรรมการฯ มิได้พึ่งพาเฉพาะแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคเท่านั้น แต่ใช้การประมาณการสมการเดี่ยวอื่น ๆ และเครื่องมือวิเคราะห์เศรษฐกิจประกอบด้วย แต่ก็เป็นกระบวนการในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของโครงสร้างของแบบจำลองและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่แบบจำลองนั้นใช้ โดยที่มิได้มีการนำผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เข้ามาพิจารณาประกอบเพื่อสนับสนุนผลประมาณการที่ได้ แม้ว่ามีการสำรวจผู้ประกอบการบ้างเป็นครั้งคราว แต่ยังไม่เข้มข้นที่เป็นระบบ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินนโยบายการเงินได้ใช้ข้อมูลหรือแนวโน้มด้านอื่น ๆ ที่อาจไม่สามารถสะท้อนในแบบจำลองหรือเครื่องมือทางเศรษฐกิจได้ โดยเฉพาะการคาดการณ์และความคิดเห็นของผู้ประกอบการ คณะกรรมการฯ จึงเห็นด้วยที่ ธปท. จัดโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยและนักธุรกิจ (Economic/Business Information Exchange Program) ขึ้น เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกับภาคเอกชนเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันทั้งในระดับมหภาคและระดับธุรกิจ รวมทั้งสอบถามการคาดการณ์ทางเศรษฐกิจและความคิดเห็นที่มีประโยชน์จากภาคธุรกิจต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายการเงินที่เหมาะสมสำหรับระบบเศรษฐกิจ โดยผลสรุปจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลจะนำมาเผยแพร่ในรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อเป็นประจำโดยเริ่มตั้งแต่ฉบับนี้เป็นต้นไป

สำหรับการดำเนินการของโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลฯ จะเลือกธุรกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจทั้งธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลางและขนาดใหญ่ทั้งสิ้นประมาณ 300-400 บริษัทต่อปีทั่วประเทศ เพื่อให้ครอบคลุมและสะท้อนกิจกรรมในภาคเศรษฐกิจจริงให้มากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย 1) ธุรกิจการเกษตรในสัดส่วนประมาณร้อยละ 12 ของจำนวนบริษัทที่สำรวจทั้งหมด 2) ธุรกิจอุตสาหกรรมประมาณร้อยละ 48 โดยส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทที่มีการส่งออก และ 3) ธุรกิจบริการ ได้แก่ สถาบันการเงิน โรงแรม ไทโรคมนาคม และการขนส่งอีกร้อยละ 40

การแลกเปลี่ยนข้อมูลกับภาคธุรกิจต่างๆ จะดำเนินการปีละ 4 ครั้งเป็นรายไตรมาส ครอบคลุมประเด็นข้อมูลหลักได้แก่ 1) สถานะของธุรกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในอีก 1 ปีข้างหน้า ได้แก่ ยอดจำหน่ายหรือผลผลิต อัตราการใช้กำลังการผลิต ต้นทุนการผลิต และราคาสินค้า รวมทั้งแนวโน้มการจ้างงาน 2) แนวโน้มการลงทุนในระยะต่อไป และ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ และข้อเสนอแนะในด้านนโยบาย ซึ่งจะเป็นการสร้างฐานข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการรับฟังข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับธุรกิจต่างๆ รวมทั้งข้อคิดเห็นและการคาดการณ์เกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในภาคธุรกิจจริง เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการประมาณการเศรษฐกิจด้านปริมาณวิเคราะห์ที่ได้จากการใช้แบบจำลองทางเศรษฐกิจต่อไป ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการประมาณการทางเศรษฐกิจให้มีความถูกต้องและสะท้อนข้อเท็จจริงได้มากขึ้น